

तदेवंवस्तुतोगुणस्वरूपत्वाभावमंगीकृत्य अनिरुक्तात्मशक्तिरित्यनेन द्योतितं मायया सर्ववाच्यत्वेन विश्वरूपत्वमाह यस्मिन् अधिकरणे यतोऽपादाना
 त् येन करणेन यस्य संबंधि यस्मै संप्रदानाय यदीप्सिततमं यः कर्ता कुरुते स्वतंत्रः कार्यते चान्येन प्रयोज्यकर्त्रा तद्वत्त्वेति प्रत्येकं संबंधः अत्र च सप्तभि
 र्यच्छब्दैः सप्तविभक्त्यर्थादर्शिताः यथेति च क्रियाकारकसंबंधप्रकारवाचिनामव्ययानामर्थाः कुरुते कार्यते चेति स्वार्थपरार्थक्रियाऽन्वयश्च सर्वेषां
 दर्शितः चशब्देन भावकर्मादिविहितप्रत्ययार्थाः संगृहीताः तद्वत्त्वेति कुतस्तत्राह तद्धेतुस्तेषां कारणम् तत्कुतः सर्वेभ्यः प्राक्प्रसिद्धम् ननु ब्रह्मादय
 स्तद्धेतवः श्रूयन्ते अवरेचदृश्यन्ते तत्कथं ब्रह्मैव तद्धेतुस्तत्राह परेषामवरेषां च हेतूनां परमं कारणम् ननु सर्वकारणत्वे तस्य किं नाम सहकारि भवेत् तदानी
 मन्यस्याभावात् सत्यं निरपेक्षमेव तत्कारणमित्याह अनन्यत्विजातीयशून्यम् एकं सजातीशून्यं च तस्मै नम इत्युत्तरेणान्वयः ॥ ३० ॥ नन्वेवं चे
 द्विश्वस्य हेतुस्तर्हि न कदाचिदनीदृशं जगदिति वदन्तो मीमांसकाः कुतोऽत्र विवदन्ते तैश्चान्ये स्वभाववादिनः संबदन्ते ते च ते च तत्त्वविद्विर्बोधिता अपि कु

यस्मिन्यतो येन च यस्य यस्मै यद्यो यथा कुरुते कार्यते च ॥ परावरेषां परमं प्राक्प्रसिद्धं तद्धेतुरनन्यदेकम्
 ॥ ३० ॥ यच्छ्रुतयो वदतां वादिनां वैविवादसंवादभुवो भवन्ति ॥ कुर्वन्ति चैषां मुदुरात्ममोहं तस्मै नमोऽनंतगु
 णाय भूम्ने ॥ ३१ ॥ अस्तीति नास्तीति च वस्तुनिष्ठयोरेकस्थयोर्भिन्नविरुद्धधर्मयोः ॥ अवेक्षितं किंच न योगसां
 ख्ययोः समंपरं ह्यनुकूलं बृहत्तत् ॥ ३२ ॥

तः पुनः पुनर्मुह्यन्ति तत्राह यस्य माया विद्याद्याः शक्तयो विवादस्य क
 चित्संवादस्य भुवः स्थानानि भवन्ति तस्मै नमः ॥ ३१ ॥ ननु किं तद्धेतुस्य शक्तयो विवादादिभुवो भवन्ति तत्राह अस्तीति योगउपासनाशास्त्रम् त
 त्रहिविराटरूपेणोपासनायां पातालपादादिकमस्तीत्युपास्यत्वेन विधीयते नास्तीति सांख्यज्ञानशास्त्रम् तत्र ह्यपाणिपादः अचक्षुरश्रोत्रमिति च पा
 दादिनास्तीति निषिध्यते तयोर्योगसांख्ययोर्यत्किंचित्सममनुवर्तमानमवेक्षितं प्रतीतं तद्धेतु ब्रह्म विवादास्पदं ब्रह्मेत्यर्थः विवादं स्फुटयति भिन्नौ अ
 स्ति नास्तीत्येवं भूतौ विरुद्धौ धर्मौ ययोः तयोर्भिन्नविषयत्वेऽपि विरोधो न स्यादित्येकस्थयोरित्युक्तमेकविषययोः कुतः वस्तुनिष्ठयोः पादादिविधिप्र
 तिषेधयोरेकवस्तुनिष्ठत्वात् समत्वे हेतुः परम् हियतः विधिप्रतिषेधयोरविषयस्तयोः पादादिविषयत्वात् तथा तर्हि अविषयस्य सद्भावे किं प्रमाणं तदाह
 अनुकूलमधिष्ठानं विना पादादिकल्पनाऽयोगात् अवधि विना तन्निषेधायोगाच्च तयोरुपपादकत्वेन सिद्धमित्यर्थः तस्मै नम इति पूर्वस्यानुषंगः ॥ ३२ ॥